

Nollan och nätet del 6, *Noelia och utmaningen* av Caroline Engvall

Illustratör: Katarina Vintrafors
Förlag: Boksmart
Lärohandledning: Emma F Carlström

Lärohandledning till Nollan och nätet, Noelia och stjärnfallet

I den här lärohandledningen får du förslag på frågor att använda i samtal med eleverna i klassen. Visa kapitlets **mobil med frågor** på tavlan eller ge alla en varsin som de klistrar in i sin tankebok. Ha en helklassdiskussion eller låt varje elev skriva ner sina reflektioner i en tankebok. Uppmuntra eleverna att svara lite mer utförligt. Eleven bestämmer själv vem som får läsa i deras bok. De som vill kan slutligen lyfta sina tankar i en helklassdiskussion.

Surfarna <https://urplay.se/serie/207308-surfarna> kan vara en bra serie att komplettera läsningen med.

"Surfarna är ett gäng som bor inne i din dator och åker runt på internet i sin digitala farkost. På vägen tar de sig an frågor som dyker upp när vi är ute på nätet; Vad är en cookie? Varför är det viktigt att vara källkritisk? Och, varför ska man aldrig lämna ut sina lösenord på nätet? Ett minidrama för årskurs F-3 på ämnet digital kompetens. Serien är tänkt att ge en grundläggande förståelse för ett antal begrepp och fenomen på internet, samt skapa en bild av vilka mekanismer som styr urvalet i datorernas sökmotorer."

Jag har i förväg informerat vårdnadshavare om att vi läser böckerna om Nollan och hur vi kommer att arbeta. Sist i boken finns tips på information till vuxna.

Till varje kapitel i boken finns det ord och fraser att samtala om före eller under läsning. Det finns även frågor till varje kapitel, använd alla eller välj ut några. Du får också förslag på andra aktiviteter att göra med klassen.

När boken är utläst så finns det en bokrecension man kan använda samt ett blad med reflektionsfrågor och ordgömma. Man kan även bjuda in skolans kurator till en lektion för att svara på frågor och för att ha en avslutande diskussioner kring boken. Hoppas att ni får fina lektioner tillsammans.

Jag har använt hashtaggen #handledningnollanochnätet på Instagram, kika där för mer inspiration. /Emma, @kunskap_gladje_trygghet

Tips:

Organisationen Safe Selfie Academy utbildar på mellanstadiet samt högstadiet kostnadsfritt och brottsförebyggande om utsatthet på nätet. Läs mer på www.safeselfieacademy.se

Brott:
Kränkande fotografering/olaga integritetsintrång

Kränkande fotografering innebär att det är förbjudet att i hemlighet ta bilder eller filma någon i en utsatt eller privat situation med ett tekniskt hjälpmedel som en kamera, telefon eller annan teknisk utrustning. En utsatt eller privat situation kan vara när man duschar, är på toaletten, byter om i ett omklädningsrum eller liknande. Olaga integritetsintrång betyder att någon, utan lov, sprider en bild på någon som befinner sig i en privat eller utsatt situation som att sitta på toaletten, duscha, vara helt eller delvis utan kläder. Det kan också vara en bild på någon som är sjuk. Det gäller även om någon, utan lov, sprider privat information om en persons hälsotillstånd, om någon varit utsatt för ett brott eller liknande med syfte att skada den personen. Att sprida information är inte att dela den med en eller två personer utan menas oftast när man delar till minst tio personer

/Caroline Engvall

Foto: Pontus Stigberg

Ord och fraser att samtala om före läsning för att eleverna ska vara bättre rustade att möta texten.

Framsida

Vem är författare och illustratör? Vad innebär det att vara författare eller illustratör tror du? Vad ser du på bilden? Vad tror du kommer hända i boken?

Kapitel 1

klor, helgläger, bestämd, handduksbylte, fiska upp, surfa

Kapitel 2

dråsa ner, dingla, snegla, mumla, utmaning, challenge, fegis

Kapitel 3

släntrande, termos, mustasch

Kapitel 4

receptionen, kokande kinder

Kapitel 5

frottéhanddukar, rota, knäckt

Kapitel 6

överrösta, krånglar av

Kapitel 7

avloppsbrunn, ömsom

Kapitel 8

kolsyra i hela kroppen, tagga någon, se oskyldig ut

Kapitel 9

mystisk, nicka, modig

Kapitel 10

trampolin, sprattlande ben, darra, applådera, revben, ögonlock, grimas, barsk

Kapitel 11

armar i kors, utsikten, rättvis, stolpa iväg, "the invisible challenge", osynlig

Kapitel 12

stoja, eka, kroppen kryper av spänningsmyror

Kapitel 13

dofta, klädhög, famn, korviga strumpor, osynlighetsutmaning

Kapitel 14

ifred, veck mellan ögonen, koncentrera mig, brott, noggrant, trubbel, klipet, viralt, på bekostnad av

Kapitel 15
allvarligt, rasa ihop

Kapitel 16
Klubbrum, smyga, blek, ångra sig, visningar på nätet, söka någons blick, inte låtsas om

Kapitel 17
kontakta, suddig blick, besviken, skvaller, siren

Kapitel 18
sjätte dagen, obehagligt, hemlighet, röst mjuk som bomull, djupt andetag

Kapitel 19
skylt på, förlåt, gråten i halsen

Kapitel 20
plaska, skrynklig, skylla ifrån sig

Kapitel 21
dålig hemlighet

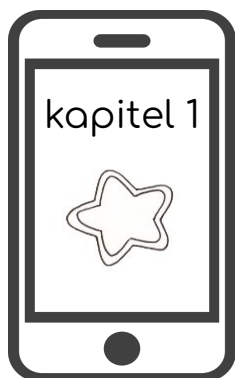
Kapitel 22
entré, kakel, skoja, konsekvenser, påverka, privat, ursäkt, sjunker in, erkänt

Kapitel 23
privata kroppsdel, låtsas som att inget hänt

Kapitel 24
studsa, ljuga, välbekant, kilometer, hemlighetsklump

Illustration av Katarina Vintrafors

Vilken årstid är det?

Vad har mamma anmält Nollan till?

Varför?

Vem är Jempa?

Vad är en challenge?

Varför stoppar Nollan snabbt ner mobilen?

Varför berättar de inte vad de tittat på?

Vad finns det för regler i en simhall?

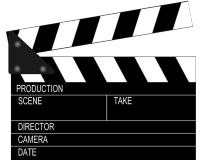
Varför blir Nollan generad?

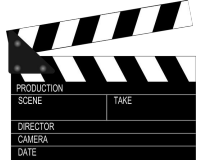

Vad tänker Nollan på när hon ser nr 36 på sitt skåp?

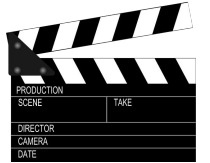
Vad tror du att Nollan menar med att man inte riktigt vet hur man ska göra för att få vara med?

Vad tror du att Jempa har för idé?

Vill Nollan genomföra utmaningen?
Förklarar varför/ varför inte.

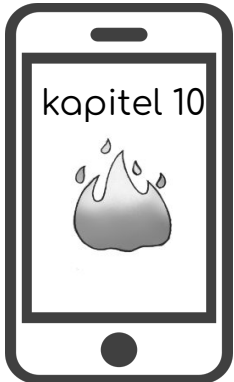
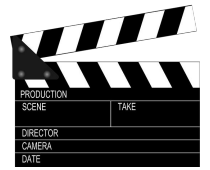

Varför känner Nollan sig glad och förväntansfull nu?

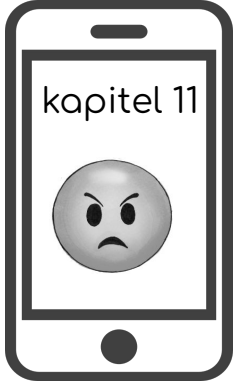
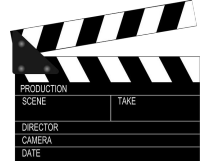

Varför gör inte Jempa en film också tror du?

Beskriv hur Nollan känner sig?

Varför tycker Nollan att Carola är orättvis?

Vad betyder "the invisible challenge"?

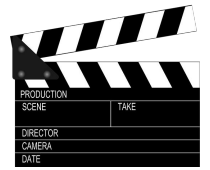

Vad händer i kapitlet?

Vad tycker Nollan att vuxna kan göra bättre?

Vad tror du det betyder att *“Vissa hamnar i trubbel för att de försöker vara någon annan än den de egentligen är?”*

Vad tror du att Carola kommer att säga?

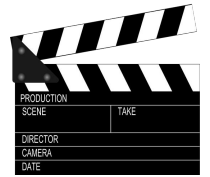

Hur är stämningen i klubbrummet?

Hur känner sig Nollan?
Vad tycker du att hon ska göra?

Vilka hemligheter är bra och vilka hemligheter är dåliga?

Vad kan man göra om man har en dålig hemlighet?

Vad menar Nollan med att det känns dubbelt jobbigt?

Kan det vara för sent att ta tillbaka något man sagt eller gjort?

Hur bryts den dåliga hemligheten ner?

Vad är en konsekvens?

Hur slutar boken?

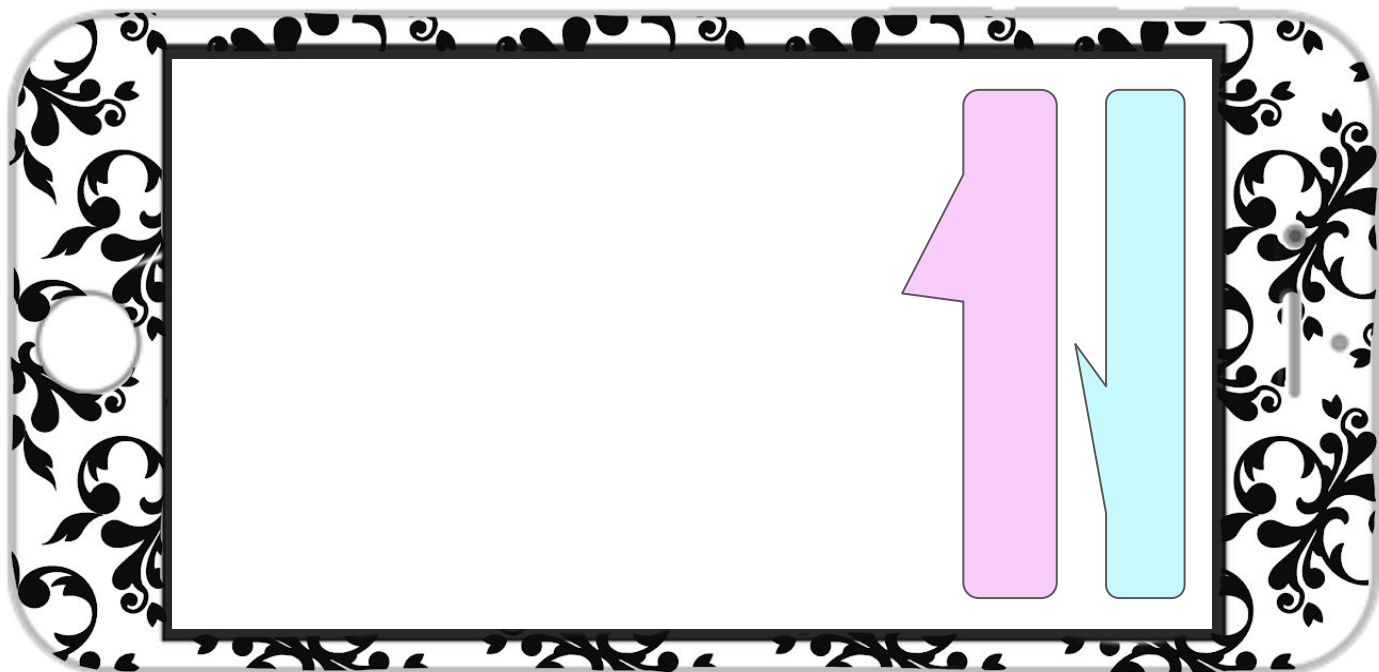
Beskriv för en kompis vad som händer i sista kapitlet.

Dessa kan man använda som ett komplement till vissa kapitel. Låt eleverna skriva för hand eller på dator/lärplatta. De kan också turas om att skriva, chatta på låtsas och sedan läsa upp de olika chattarna för varandra.

Ett förslag är att samtala om skillnaden på sms-/chattspråk och skriftspråk. Ni kan även samtala om olika förkortningar i skriftspråk och de som kan finnas när man chattar.

Förslag: Klistra in dem i en tankebok eller liknande och låt även eleverna färglägga sina "mobiler".

Lektionstips 1

Använd bladet med reflektionsfrågor.

Gör ordgömman

Lektionstips 2

Dela in eleverna i mindre grupper, låt dem komma på och spela upp små scener för varandra som handlar om utsatthet på nätet. Låt eleverna spela upp en gång till och då kan klasskamraterna säga STOPP där de vill ändra något som händer. De byter då ut en av eleverna i gruppen och ändrar till ett bättre/lyckligare slut.

Lektionstips 3

Gör en bokrecension och låt alla färglägga målarbilden av Nollan.

Lektionstips 4

Gå tipspromenaden ute eller visa den på tavlan.

Lektionstips 5

Skriv ett brev eller sms till Nollan. Det finns två mallar i denna lärarhandledning.

Lektionstips 6:

Ha en lektion om var och när man får och inte får fotografera eller filma.

Det finns material att använda eller inspireras av på exempelvis Internetstiftelsen:

<https://digitalalektioner.se/lektion/var-far-man-fotografera/>

<https://digitalalektioner.se/lektion/far-du-fotografera-har/>

Att reflektera över när boken är utläst

Svara med hela meningar och motivera ditt svar.

Vad kan man göra om man ser någon filma i ett omklädningsrum?

Hur kan man göra om någon vill att man gör saker mot sin vilja?

Vad kan man göra om man fotat eller filmat något mot deras vilja?

Varför är det bra att berätta om en dålig hemlighet, även om man gjort fel?

Vilka roliga saker kan man göra på nätet? Vad kan nätet vara bra till?

Ordgömma

Hitta alla 12 orden i ordgömman. Stryk över orden i ordbanken när du hittat dem och ringa i dem i ordgömman.

Noelia	Alex	Carola	Nollan	Ödeshult	mobil
nätet	Jempa	simma	surfa	brott	kränkning

D	C	A	R	O	L	A	K	T	J	R	U	U	B	G
G	G	J	J	D	O	O	J	T	E	T	K	O	R	H
H	R	H	N	D	S	M	H	T	M	Y	G	P	O	J
H	F	K	M	D	U	B	H	T	P	U	B	Å	T	U
K	T	L	M	F	R	B	T	T	A	I	V	U	T	O
L	Ö	N	N	W	F	V	E	R	R	O	C	T	Y	Y
I	K	M	B	Q	A	X	W	R	W	G	T	E	O	T
O	A	I	Y	W	E	C	W	Ö	W	M	O	B	I	L
N	O	L	L	A	N	X	Q	Y	Q	V	E	W	Å	Q
P	F	I	Y	Q	Å	C	A	Ö	S	C	T	Q	O	Y
K	G	Ö	D	E	S	H	U	L	T	X	G	A	Å	U
R	H	P	Y	A	Ä	C	X	M	D	Z	V	Z	Ö	I
Ä	K	Å	A	L	E	X	I	Q	F	A	U	V	Ä	O
N	L	Ö	K	A	Å	V	Z	A	G	T	S	D	Y	N
K	Ö	Ä	Ä	W	Å	E	Z	Z	D	W	I	T	Q	O
N	Ö	P	W	N	Ä	T	E	T	G	Q	M	P	A	E
I	Ä	P	W	P	Ö	E	F	S	D	O	M	P	Z	L
N	Ä	L	S	O	Q	S	G	Z	U	P	A	Å	X	I
G	G	G	Y	T	W	A	B	M	Å	Å	A	K	C	A

FACIT TILL ORDGÖMMA

	C	A	R	O	L	A			J				B		
									E				R		
					S				M				O		
					U				P				T		
					R				A				T		
					F										
					A										
											M	O	B	I	L
N	O	L	L	A	N										
K		Ö	D	E	S	H	U	L	T						
R															
Ä			A	L	E	X									
N											S				N
K											I				O
N				N	Ä	T	E	T			M				E
I											M				L
N											A				I
G															A

Bokrecension

Titel: _____

Författare: _____

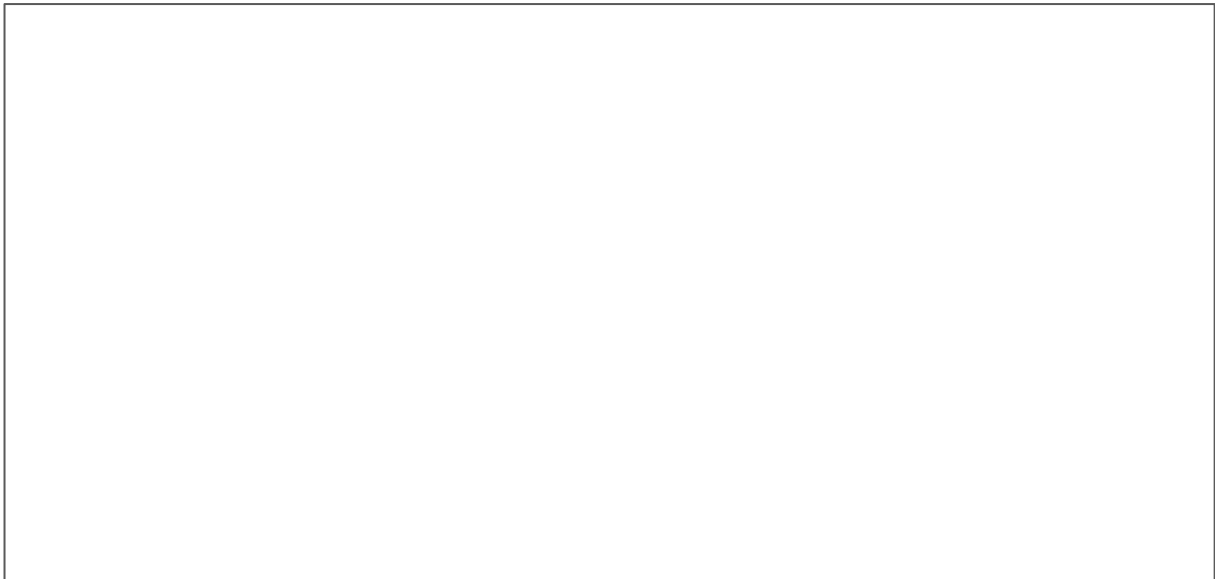
Illustratör: _____

Boken handlar om _____

Ringa in det som beskriver boken bäst

Kul	spännande	läskig	lång	bra
kort	igenkännande	berättelse	tråkig	
humoristisk	lärorik	fakta	jag vill läsa mer	

Rita en bild om något som hänt i boken:

Boken får ____ smileys:

Färglägg

Målarbild

Illustratör: Katarina Vintrafors

Handwriting practice lines consisting of 12 horizontal black lines spaced evenly down the page.

BOKSMART
— SKOLNÄR FÄRDIGAR BOKSÄR —

Emma
@kunskap_gladje_trygghet

Skriv ett sms till Nollan.
Skriv för hand eller klistra på det du
skriver digitalt.

A large, vertically oriented rectangular area designed for writing. It features a decorative border with a black and white floral pattern. Inside the border, there are ten horizontal lines for writing. The top and bottom corners of the area are rounded. At the bottom center, there is a small white circle, possibly representing a camera lens or a button.

Fråga 1

I vilken stad bor
Nollan?

1. Östersund

X. Ödeshult

2. Örnsköldsvik

Fråga 2

Vad heter Nollan egentligen?

1. Nina

X. Natalie

2. Noelia

Fråga 3

Vem har skrivit
böckerna om
Nollan?

1. Caroline Engvall

X. Carina Berg

2. Cassandra
Andersson

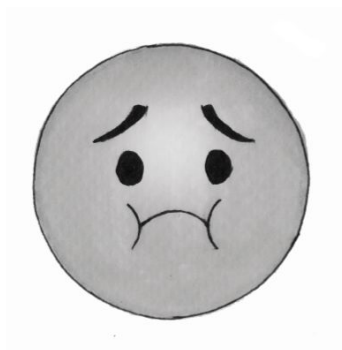
Fråga 4

Vad begår Nollan för brott i boken?

1. Kränkande
fotografering

X. Stöld

2. Bedrägeri

Fråga 5

Vad gör man på nätet?

1. Åker skidor

X. Surfar

2. Åker skridskor

Fråga 6

Var spelar Nollan
in filmen?

1. I badhuset

X. I skolan

2. I parken

Fråga 7

Hur gammal är
Nollans mamma?

1. 40 år

X. 29 år

2. 36 år

Fråga 8

Vad är en dålig hemlighet?

1. Något man blir glad av.

X. Något man ska hålla tyst om.

2. Något man får ont i magen av och ska berätta för en vuxen.

Fråga 9

Vad heter Nollans
tränare?

1. Carola

X. Jempa

2. Katarina

Fråga 10

Vad äter Nollan
och Jempa när de
sitter på
gungorna?

1. En frukt

X. Jempas lunch

2. Mammans
kolakakor

Facit till tipspromenaden

namn:

	1	X	2
1		X	
2			X
3	X		
4	X		
5		X	
6	X		
7			X
8			X
9	X		
10			X

Till tipspromenaden

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

namn: 			
	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Jag som gör lärarhandledningarna heter Emma Carlström och arbetar som förstelärare på lågstadiet.

Jag tycker själv om att använda barnlitteratur i undervisningen, bland annat till värdegrundsarbete.

I min blogg på Pedagog Örebro kan ni läsa om hur jag arbetat med detta och mycket annat.

<https://extra.orebro.se/pedagogorebro/bloggar/kunskapgladjeochtrygghet.4.3d631c4f165eb81daf439ab.html>

På min lärar-Instagram *@kunskap_gladje_trygghet* kan du följa min vardag som lärare. Jag vill dela med mig av tips och inspiration och får väldigt mycket inspiration där genom att följa andra kollegor runt om i Sverige.

https://www.instagram.com/kunskap_gladje_trygghet/

Foto: Christina Winström

